
Naturvärdesinventering på delar av fastigheterna Östra Gårdstånga 7:6 och Roslöv 1:7 i Flyinge, Eslövs kommun.

Pia Hertonsson och Bettina Ekdahl, september 2022

På uppdrag av: Flyinge Fastighetsutveckling AB

Ekoll AB

Titel: Naturvärdesinventering på delar av fastigheterna Östra Gårdstånga 7:6 och Roslöv 1:7 i Flyinge, Eslövs kommun.

Beställare: Flyinge Fastighetsutveckling AB

Uppdragsansvarig: John Olof Sundström

Författare: Pia Hertonsen och Bettina Ekdahl

Foto: © Ekoll AB

Kartor: Pia Hertonsen

Omslagsbild: Överst till vänster är en vy över västra trädningen samt en del av grönytan (foto mot söder). Därefter en av de skyddsvärda askarna i den västra trädningen och nederst till vänster, vy mot nordost över åkermarken.

Innehåll

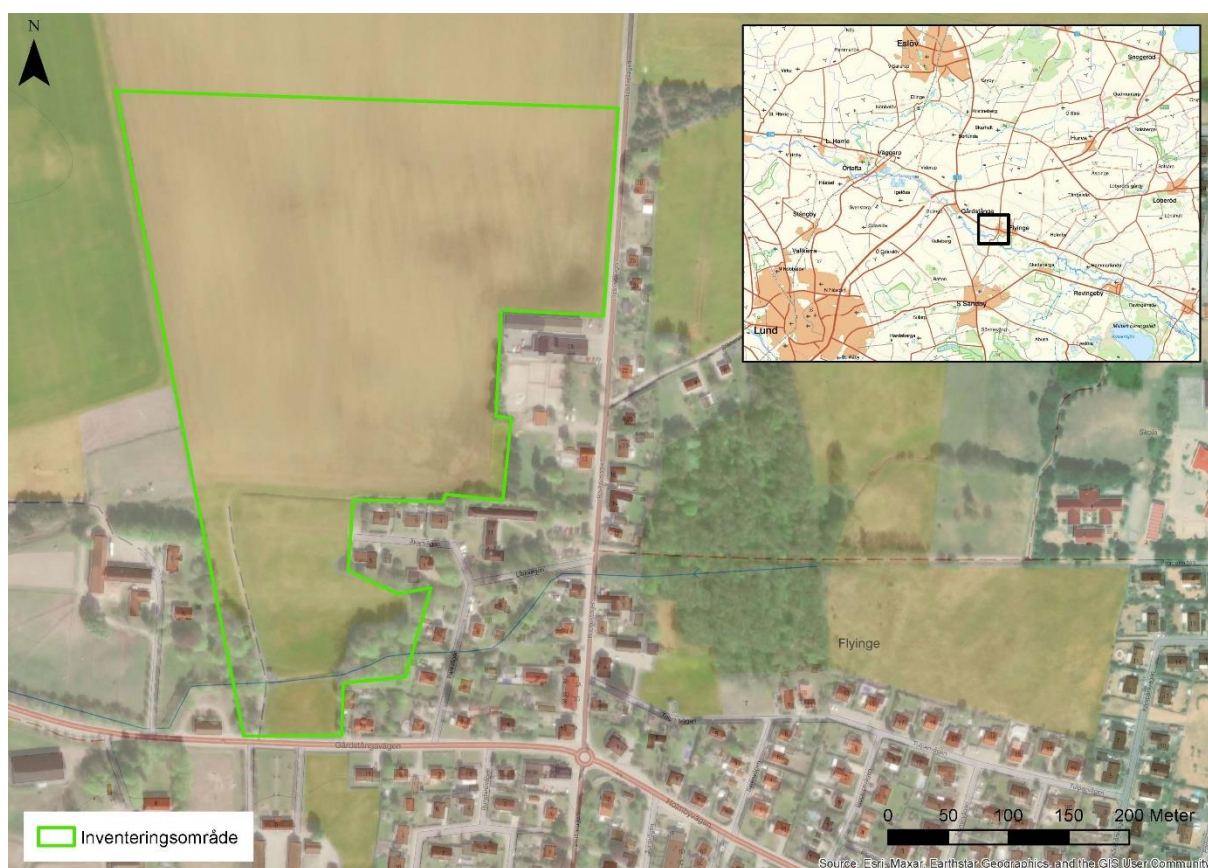
Uppdraget.....	4
Metodik.....	5
Naturvärdesklassning.....	5
Bedömningsgrunder för naturvärdesklassning	5
Avgränsningar.....	7
Naturvärdesinventering.....	7
Förstudienivå	7
Fältnivå	7
Tillägg.....	7
Resultat.....	8
Tidigare kända naturvärden	8
Fältstudie	9
Områdesbeskrivning.....	9
Naturvärdesbedömning.....	10
Naturvårdsarter	11
Värdeelement.....	14
Generellt biotopskydd.....	14
Samlad bedömning.....	15
Naturvärden	15
Rekommendationer.....	15
Behov av ytterligare inventeringar	16
Objektbeskrivningar.....	17
Naturvärdesobjekt 1	17
Naturvärdesobjekt 2	18
Referenser.....	19
Bilaga 1- Förtydligande av metodik	20
Bilaga 2 – Naturvårdsarter	27
Bilaga 3 – Skyddsvärda träd	28

Uppdraget

Ekoll AB har på uppdrag av Flyinge Fastighetsutveckling AB genomfört en naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard SS 199000:2014 med tillägg naturvärdesklass 4, generellt biotopskydd, värdeelement och detaljerad redovisning av artförekomst. Inventeringen har utförts på förstudie- och fältnivå med detaljeringsgrad detalj vilket innebär utpekande av naturvärdesobjekt som är $\geq 10 \text{ m}^2$. Bakgrunden till inventeringen är att området ska projekteras för bostäder och en förskola.

Marken inom inventeringsområdena består i dagsläget till största del av konventionellt odlad åkermark (klassificerad som mellan 6-8 med avseende på avkastningsvärde). Det finns två mindre trädgångar i området samt två diken som löper igenom. Närmast vägen i söder finns en mindre grönyta.

Syftet med en NVI är att identifiera och avgränsa geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma områdenas nuvarande/befintliga naturvärden. Det största hotet mot biologisk mångfald är att arters livsmiljöer försvinner på grund av mänsklig verksamhet och en NVI är därför ett viktigt hjälpmedel för att peka ut livsmiljöer och naturvärden inför exempelvis exploateringsprojekt.

Figur 1. Översikt över området som inventerats.

Metodik

Nedan följer en kortfattad beskrivning av metodiken enligt standard SS 199000:2014. En mer detaljerad beskrivning av metodiken finns i bilaga 1.

Naturvärdesklassning

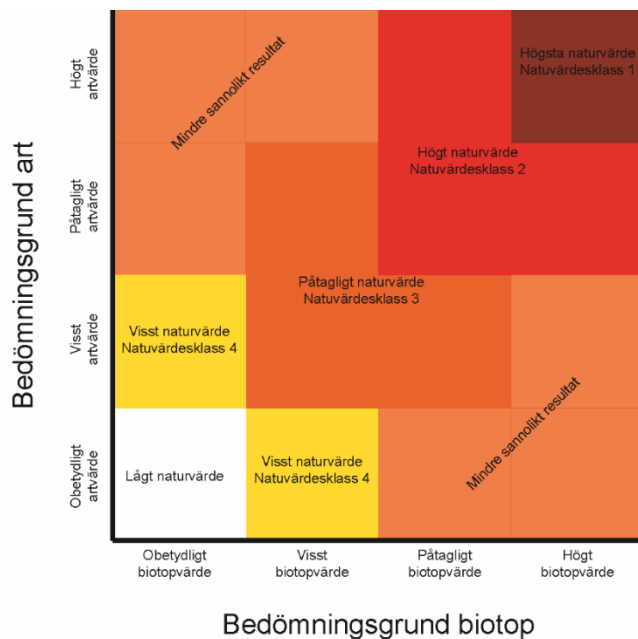
En naturvärdesinventering innebär att ett områdes naturvärde bedöms utifrån fyra naturvärdesklasser (tabell 1). Hela ytan inom varje naturvärdesklassat område ska, enligt standarden, ha likvärdig betydelse för biologisk mångfald och utgörs av en dominerande naturtyp. De klassade områdena benämns som ”naturvärdesobjekt”. Områden som inte pekas ut som naturvärdesobjekt räknas som områden med lågt naturvärde. En naturvärdesinventering är således inte en heltäckande kartläggning av ett områdes olika naturmiljöer utan en metod för att peka ut ett områdes mest betydelsefulla miljöer för biologisk mångfald.

Tabell 1. Naturvärdesklassernas innebörd samt exempel på vad klassningarna kan motsvara. Naturvärdesklass 1, 2 och 3 avgränsas alltid i en NVI medan naturvärdesklass 4 kan väljas som ett tillägg.

Naturvärdesklass	Förtydligande
1. <i>Högsta</i>	Området är av särskilt hög betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller internationell nivå.
2. <i>Högt</i>	Området är av särskilt hög betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
3. <i>Påtagligt</i>	Området kan ha särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå, men oftast på regional nivå.
4. <i>Visst</i>	Området kan ha viss betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på framför allt regional och lokal nivå. Används framför allt i områden som är negativt påverkade av mänsklig aktivitet.

Bedömningsgrunder för naturvärdesklassning

Ett områdes naturvärdesklass bedöms, enligt standarden, utifrån bedömningsgrunderna ”artvärde” och ”biotopvärde” (figur 2). Bedömningen baseras dels på en fältinventering av funna arter och biotoper, dels på tidigare inventeringar och rapporter om sådana finns att tillgå, exempelvis artobservationer på Artportalen, biotopbedömningar i Skogsstyrelsens eller äng- och betesmarksinventeringens databaser (TUVA) eller motsvarande trovärdiga källor, databaser och kartverktyg. Ordet ”obetydligt”, som används enligt standard i naturvärdesbedömningen (figur 2), är egentligen missvisande och kan i stället läsas som ”lågt” då nästan all mark har någon betydelse för biologisk mångfald.

Figur 2. Matris för bedömning av naturvärde. Omarbetad efter SIS-TR 199001:2014. Ordet ”obetydligt”, som används enligt standard i naturvärdesbedömning, är egentligen något missvisande och kan läsas som ”lågt” då nästan all mark har någon betydelse för biologisk mångfald.

Bedömningsgrund artvärde

Artvärdet bedöms utifrån följande kriterier:

- Totala antalet naturvårdsarter
- Antalet rödlistade arter (alla rödlistningskategorier)
- Antalet hotade arter (rödlistningskategorierna VU, EN och CR)
- Artrikedom

Begreppet naturvårdsarter är ett samlingsnamn för arter som anses vara extra skyddsvärda (skyddade arter, rödlistade arter, signalarter, nyckelarter, typiska arter och ansvarsarter, se definitioner i bilaga 1). Naturvårdsarter kan indikera att ett område har höga naturvärden med goda förutsättningar för biologisk mångfald eller kan i sig själva vara av särskild betydelse för biologisk mångfald. Vid vår bedömning av naturvårdsarter har vi inte inkluderat rödlistade arter som är planterade eller förvildade. Sly av de mycket hotade trädarterna skogsalm och ask betraktas inte heller som rödlistade eftersom det endast är äldre träd av dessa arter som är hotade och sällsynt förekommande.

Artrikedomen bedöms utifrån vilken artrikedom som kan förväntas i en viss biotop och ställs även i relation till artrikedomen i omgivande landskap eller andra platser med samma typ av biotop.

Vid tillfället som en naturvärdesinventering utförs påträffas inte alltid naturvårdsarter i områden där det egentligen kan förväntas förekomma naturvårdsintressanta arter. Detta beror ofta på prioriteringar, att inventering krävs vid olika tidpunkter både på året och dygnet eller att riktade artinventeringar ofta behöver göras som ett tillägg för att hitta naturvårdsarter av en viss artgrupp. Därför gör Ekoll alltid en bedömning av vilka eller i vilken utsträckning naturvårdsarter kan förväntas förekomma i en naturmiljö baserat på vilka biotopkvaliteter som förekommer och om det behövs ytterligare riktade artinventeringar av någon särskild art eller artgrupp.

Bedömningsgrund biotopvärde

Biotopvärdet bedöms utifrån följande kriterier:

- Biotopkvaliteter
- Sällsynthet och hotbild

Biotopkvaliteter avser de faktorer som bygger upp och karaktäriserar en viss biotop. Exempel på viktiga kvaliteter hos en biotop för att den ska ha betydelse för biologisk mångfald är naturlighet, störningsregimer/processer, strukturer, element, kontinuitet, naturgivna förutsättningar, området läge storlek och form samt förekomst av nyckelarter. (se bilaga 1 för definitioner av begreppen). Vid bedömningen av biotopens sällsynthet och hotbild görs detta ur ett regionalt, nationellt och globalt perspektiv. Ju mer sällsynt eller hotad biotop desto högre naturvärde.

Avgränsningar

Det bör framhållas att en NVI enligt standarden endast omfattar bedömning av nuvarande naturvärden och inte bedömning av ett områdes betydelse för friluftslivet, geologiska värden eller kulturmiljövärden. En NVI omfattar inte heller någon konsekvensbedömning av planerad exploatering, bedömning av framtida naturvärde eller ekosystemtjänster. Däremot är resultaten från en NVI ett viktigt underlag för planering, miljökonsekvensbeskrivningar, detaljplaner/översiktsplaner och liknande.

Naturvärdesinventering

NVI:n har genomförts med detaljeringsgraden ”detalj”, vilket innebär att minsta kartlagda naturvärdesobjekt är $\geq 10 \text{ m}^2$.

Förstudienivå

Inför fältbesöket inhämtades information om förekommande arter i området via Artportalen (2022-08-31, period 2002–2022), förekommande skyddade och naturvårdsintressanta områden (öppna geodata), elfiskeregistret samt studier av andra rapporter och kartor (topografiska kartan samt flygbilder). Potentiella naturvärdesobjekt identifierades för noggrannare bedömning i fält.

Fältnivå

Fältinventering vid en NVI kan i Skåne utföras under perioden 1 april till 30 november. Fältinventering gjordes 1 sep 2022 genom att ströva igenom hela området i syfte att identifiera olika naturvärdesobjekt baserat på förekomster av naturvårdsarter och biotopkvaliteter (se föregående avsnitt) med betydelse för biologisk mångfald. Inventeringen utfördes av Bettina Ekdahl och Pia Hertonsen. Observerade naturvårdsarter och invasiva arter har rapporterats till Artportalen.

Tillägg

En NVI kan enligt svensk standard kompletteras med olika tillägg (bilaga 1). Nedanstående tillägg har genomförts inom hela inventeringsområdet.

- *Naturvärdesklass 4* - naturvärdesobjekt med visst naturvärde.
- *Generellt biotopskydd* – områden som omfattas av skydd enligt 7 kap 11 § Miljöbalken (MB) och 5 § Förordning om områdesskydd (FOM, 1998:1252).
- *Värdeelement* - med särskild betydelse för områdets biologiska mångfald. Enligt tidigare rapport finns grövre träd samt ett flertal välväxta exemplar av ask (rödlistad som starkt hotad, EN). Särskilt fokus lades därför på att kartlägga skyddsvärda träd (se metod i bilaga 1).
- *Detaljerad redovisning av artförekomst av naturvårdsarter* - av skyddade och rödlistade arter som påträffats under fältinventeringen på en karta.

Resultat

Tidigare kända naturvärden

Skyddade områden

Inom eller strax utanför inventeringsområdet löper tre diken som alla omfattas av generellt biotopskydd (figur 3) enligt 7 kap. 11 § Miljöbalken (våtmark och småvatten i jordbruksmark inklusive öppna diken). För att omfattas av skyddet måste åtminstone ena sidan av diket kantas av jordbruksmark enligt Naturvårdsverkets definition. De delar av det södra diket som löper igenom bebyggelse och skogsdungar (figur 3) omfattas således inte av skyddet. Inga andra skyddade områden förekommer.

Figur 3. Karta över biotopskyddade diken inom och i anslutning till inventeringsområdet.

Tidigare kända naturvårdsarter

Av de naturvårdsarter som finns rapporterade i området sedan tidigare som är relevanta då de bedöms kunna vara knutna till områdets naturmiljöer är ask, väggört och fem arter av fladdermöss. De berörda arterna nämns kort i detta avsnitt och arternas fortsatta relevans beskrivs och diskuteras närmare i fältstudiens resultat under avsnittet "naturvårdsarter" eftersom

fältbesöket har stor betydelse för bedömningen av inventeringsområdets naturmiljöers betydelse som livsmiljöer för arterna.

Ask är rödlistad som starkt hotad (EN) på grund av svampsjukdomen askskottsjukan som sprids med vinden. Eftersom friska uppväxta askar blir alltmer ovanliga på grund av sjukdomen och många hotade arter av exempelvis vedlevande insekter är knutna till ask har friska uppväxta askar ett högt bevarandevärde för biologisk mångfald.

Väggört är rödlistad som sårbar (VU) och är en växt som historiskt odlats som läkeväxt. Den är i dagsläget sällsynt (i Skåne och Blekinge) kvarstående eller förvildad på kväverik kulturmark, längs gator, i trädgårdar eller parker. Bortrensning och anläggningsarbeten utgör de främsta hoten mot arten. Väggört har tidigare observerats i bostadsbebyggelsen strax öster om inventeringsområdet.

De fladdermössarter som finns rapporterade vid Kävlingeån strax söder om inventeringsområdet är nordfladdermus, vattenfladdermus, större brunfladdermus, dvärgpipistrell och gråskimrig fladdermus. Alla svenska fladdermusarter är fridlysta enligt 4 a § artskyddsförordningen och nordfladdermus är rödlistad som nära hotad (NT).

Fältstudie

Områdesbeskrivning

Inventeringsområdet domineras i dagsläget av konventionellt odlad jordbruksmark (figur 4). Närmast vägen i söder finns en ca 2 ha stor näringspåverkad gröntyta (figur 4) med trivial flora såsom åkertistel, brännässla, gråbo, rödklöver samt olika näringsgynnade bredbladiga gräsarter. Här finns även två diken som löper i ost-västlig riktning samt ett dike som avgränsar områdets västra utkant i nord-sydlig riktning. Det norra diket i ost-västlig riktning (figur 5) är igenvuxet och nästan helt torrt. Det södra diket i ost-västlig riktning kommer från träddungen i öster och går genom den öppna marken in i den västra träddungen och mynnar så småningom ut i Kävlingeån. I de skuggade partierna är det södra diket öppet medan det ute i det öppna området är igenvuxet. Däremot håller hela diket vatten. Diket i västra utkanten (figur 4) var även det nästan helt torrt vid fältbesöket. Två mindre skogsdungar på totalt ca 0,5 ha med grövre träd växer i sydvästra och sydöstra delen av området. Det är här områdets främsta naturvården finns.

Figur 4. Foton över de inventerade området med den konventionellt odlade jordbruksmarken överst till vänster. I västra kanten syns ett igenvuxet och uttorkat dike (löper längs inventeringsområdets västra gräns). Överst till höger syns den näringspåverkade gröntyten som låg mellan åkermarken i norr och vägen i söder.

Figur 5. Nederst till vänster: det norra diket som vid inventeringen var igenvuxet och uttorkat. Nederst till höger syns de två lövträdsdungarna med grönytan i mitten (foto taget mot söder).

Naturvärdesbedömning

Vid inventeringen avgränsades två naturvärdesobjekt där båda tilldelats naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) (tabell 2, figur 5). Objekten består av två mindre lövträdsdungar.

Miljöerna utanför de klassade objekten är områden med lågt naturvärde vilket innebär att dessa miljöer kan ha ett värde för exempelvis fåglar, vilt och mer lättspridda arter och kan fungera som spridningsvägar, tillfälliga uppehållsplatser och för födosök. De utgör dock oftast inte de viktigaste livsmiljöerna för exempelvis reproduktion och övervintring. Miljöerna med lågt naturvärde består i aktuellt fall i huvudsak av jordbruksmark och näringspåverkad gräsmark utan höga floravärden.

Detaljerade objektbeskrivningar av de två naturvärdesklassade områdena och motiven till klassningarna finns i rapportens slut.

Tabell 2. Sammanställning av utpekade naturvärdesobjekt och deras klassningar.

Objekt	Biotop	Biotopvärde	Artvärde	Naturvärdesklass
1	Träddunge	Visst	Visst	3
2	Träddunge	Visst	Visst	3

Figur 5. Översikt över de naturvärdesobjekt som avgränsades under fältinventeringen.

Naturvårdsarter

Ekolls observationer

Totalt sex naturvårdsarter har observerats under fältinventeringen: ask, skogsalm, blanksvart trämyra, kyrkogårdslav, rapphöna och vanlig groda (figur 6).

Ask har tidigare varit ett av våra vanligaste lövträd. Som tidigare nämnts, är ask idag kraftigt drabbad av svampsjukdomen askskottsjukan och ask är därför upptagen på rödlistan som starkt hotad (EN). Ett flertal friska och storväxta (flera mellan 80-100 cm i diameter) askar står framför allt i den västra dungen inom investeringsområdet (figur 6). Friska askar kan bära på genetiska egenskaper som gör dem motståndskraftiga mot askskottsjuka och har därför ett högt bevarandevärde. Ask är ett viktigt trädslag för en mängd andra hotade arter av exempelvis vedlevande insekter som är knutna till ask.

Precis som ask är skogsalm idag kraftigt hotad (enligt rödlistan akut hotad, CR) av en svampsjukdom, almsjukan. Tre exemplar av skogsalm observerades i den östra trädningen (figur 6). Dessa exemplar består av mindre träd (max 20 cm i diameter) som är trängda av omgivande växtlighet men exemplaren är ändå så pass fristående att de har en tydlig huvudstam och de utgörs inte av sly. Dessa exemplar kan ha potential att utvecklas till större uppväxta träd om de

frihuggs men de större skyddsvärda träden som finns i området (se avsnitt värdeelement) bör prioriteras i första hand.

Blanksvart trämyra (figur 6 och 7) är en myrart som har sina kolonier i gamla ihåliga träd. Fyra kolonier påträffades i området (figur 6) i fyra olika skyddsvärda träd, en koloni i vardera träd. Blanksvart trämyra är en signalart för lång kontinuitet i främst skogsmiljöer. Där arten påträffas, påträffas ofta flera hotade arter av vedlevande insekter

Kyrkogårdslav (figur 6) påträffades på en av de grova askarna i den västra träddungen. Kyrkogårdslav är knuten till gamla lövträd i äldre alléer, parker, lövängar eller på kyrkogårdar. Den växer ofta ett flertal andra naturvårdsintressanta eller rödlistade arter i områden där kyrkogårdslav växer och den signalerar därmed lång kontinuitet och att det finns god potential för hotade lavar i området. I dagsläget är träden för beskuggade för att det ska kunna växa andra naturvårdsarter på dem, men om området gallras så att de äldre träden blir mer solexponerade indikerar kyrkogårdslaven att det finns potential för fler hotade arter.

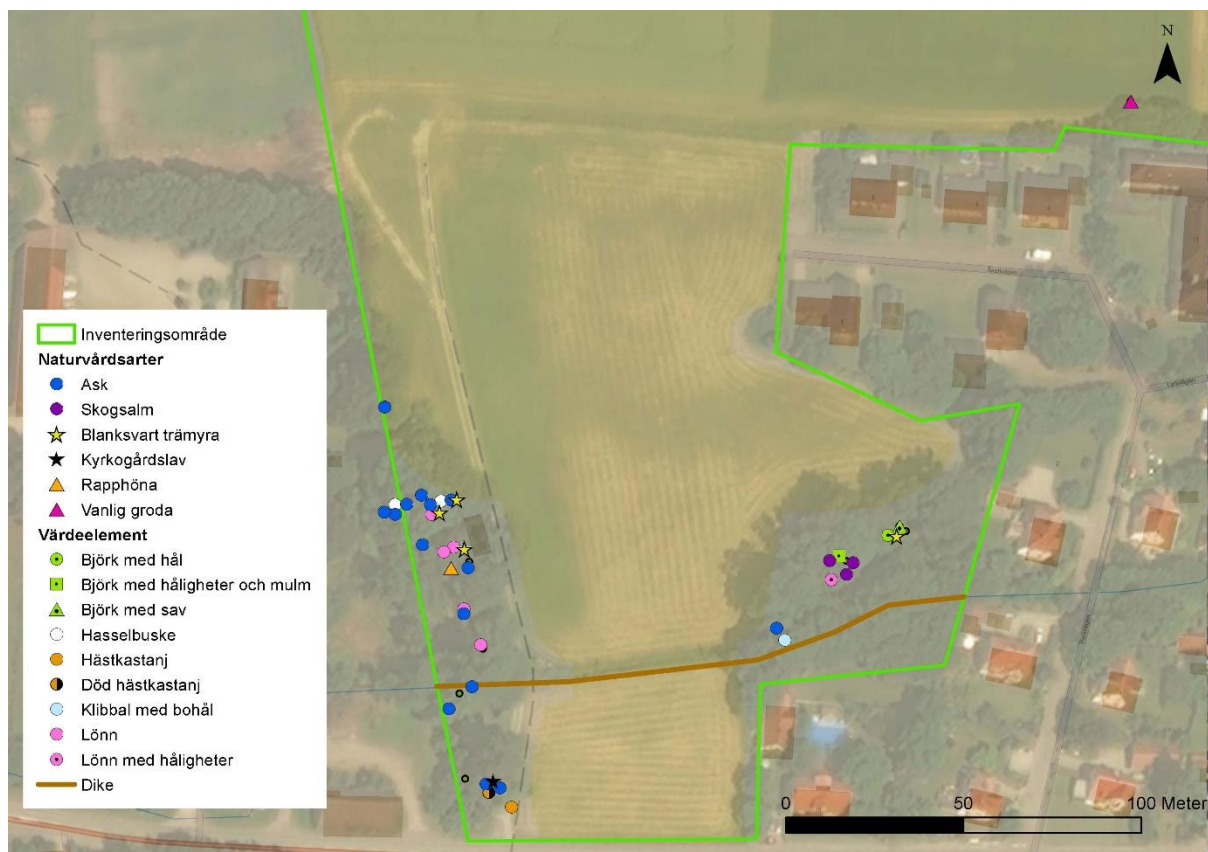
Rapphöna (rödlistad som nära hotad, NT) är en kompakt liten hönsfågel som är starkt knuten till det öppna kulturlandskapet företrädesvis mer småskaliga jordbrukslandskap. En rapphöna observerades inne i den västra träddungen. Rapphöna är en markhäckande fågel som har sina bon i tät skyddande vegetation, ofta bland odlade grödor, utefter dikesrenar, under häckar eller snår. Det är inte omöjligt att rapphöna kan välja att häcka i fastighetens trädsnår i väster och öster. Rapphönan har minskat till följd av användningen av bekämpningsmedel som minskar födotillgången (insekter) och ett intensivare jordbruk. Gräsmarker likt de som förekommer på fastigheten är viktiga födosöksmiljöer för rapphöna eftersom bekämpningsmedel inte används här. Utöver att den är rödlistad som nära hotad (NT) så är den även fridlyst enligt 4 § artskyddsförordningen (se nedan).

En årsunge av vanlig groda hittades i gräskanten sydöst om åkern (figur 6 och 7). Vanliga groda lever största delen av sitt vuxna liv skogsmiljöer och öppna gräsmarker där de födosöker och övervintrar. För själva övervintring behöver de exempelvis död ved och stenrösen att krypa in i. Lämpliga övervintringsmiljöer finns inom de båda naturvärdesobjekten. För sin reproduktion är den beroende av vattenmiljöer och helst då fiskfria vatten. Några reproduktionsmiljöer för groddjur finns inte inom inventeringsområdet och årsungen har sannolikt vandrat ifrån ett närliggande lekvatten. Vanlig groda är fridlyst enligt 6 § artskyddsförordningen.

Tidigare observationer

Väggört som tidigare observerats i anslutning till inventeringsområdet påträffades inte under Ekolls inventering.

Gällande de fem fladdermusarterna som påträffats i nära anslutning till inventeringsområdet tidigare bedöms det inte finnas några lämpliga hålträd som fladdermössen skulle kunna nyttja som daggömmen eller för yngelkolonier. Ett par träd har enstaka mindre hackspethål som är lämpliga för hålhäckande fågel men bedöms vara för små för att nyttjas av fladdermöss. En lönn har en hålighet i sin huvudstam men där djupet på hålet är för litet för att fladdermöss ska kunna nyttja utrymmet. Däremot kan fladdermöss finna födosöksmöjligheter längs träddungarnas utkanter vars bryn utgör lämpliga jaktstråk för fladdermöss där de kan jaga flygande insekter. Fladdermöss har inte inventerats nattetid under denna inventering men det finns inget som talar emot att förekommande fladdermöss inom spridningsavstånd kan nyttja inventeringsområdet som födosöksmiljö. Omgivningen utanför, särskilt söder om inventeringsområdet längs Kävlingeån, erbjuder goda jaktmöjligheter för fladdermöss längs ån och i landskapet runt omkring med dess våtmarker och trädmiljöer. Därmed är fladdermössens lämpliga jaktstråksmiljöer inte begränsade till inventeringsområdets jaktstråksmiljöer men det är önskvärt att trädmiljöerna bevaras om detta är möjligt.

Figur 6. Karta över funna naturvårdsarter samt värdeelement. Alla askar räknas även dem som värdeelement eftersom de uppfyller kriterierna för skyddsvärda träd (se definition i bilaga 1).

Figur 7. Blanksvart trämyra (till vänster) och vanlig groda (till höger).

Om fridlysning av fåglar enligt 4 §

Alla svenska vilda fågelarter är fridlysta enligt artskyddsförordningen 4 §. Men arter som finns upptagna i fågeldirektivets bilaga 1, rödlistade arter samt arter som uppvisar en negativ trend som minskat med 50 % eller mer under åren 1975-2005 bör enligt Naturvårdsverket prioriteras i skyddsarbetet. Eftersom rapphöna är rödlistad är denna art prioriterad. Fridlysningen för fåglar innebär förbud att:

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och

4. *avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att*
- a) *bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller*
 - b) *återupprätta populationen till den nivån.*

Punkt 4 a och 4 b har den 1 oktober 2022 lagts till för fåglar i 4 § eftersom mycket mänsklig aktivitet såsom skogsbruk, bil- och tågtrafik skadar och dödar ofta enskilda individer av fåglar och därför kan förordningen inte tolkas helt bokstavligt. Syftet med förordningen är att se till att bibehålla livskraftiga populationer av alla arter. Med hänsyn till fridlysningsbestämmelserna och att raphöna sannolikt häckar i området (samt att flera andra småfågelarter sannolikt häckar i områdets trädungar) är rekommendationen att eventuellt röjningsarbete och liknande bör ske utanför häckningstid (häckningsperioden är vanligen mars-juni).

Om fridlysning enligt 6 §

För vanlig groda (figur 7) gäller fridlysningsbestämmelserna i 6 § artskyddsförordningen vilket innebär att det inte utan dispens är tillåtet att:

1. *döda, skada, fanga eller på annat sätt samla in exemplar, och*
2. *ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.*

Med hänsyn till fridlysningsbestämmelserna och att det finns lämpliga övervintringsmiljöer i områdets trädungar bör död ved och sten lämnas kvar i trädungarna för att bibehålla övervintringsmöjligheterna för vanlig groda.

Värdeelement

Ett flertal träd har pekats ut som värdeelement i området. Totalt 31 träd klassas som skyddsvärda träd (se definition och metod i bilaga 1). Dispens från fridlysningsbestämmelserna bör alltid sökas om ett *särskilt* skyddsvärt träd (se definition i bilaga 1) kan komma att skadas eller bedöms behövas tas ned vid till exempel exploateringsprojekt. Detta eftersom det ofta förekommer fridlysta arter som lever och bor i dessa träd. I aktuellt fall kan det exempelvis röra sig om olika fågel- och fladdermusarter. Träden behöver dock inte klassas som *särskilt* skyddsvärda för att fridlysta arter ska kunna nyttja dem som livsmiljö utan de flesta skyddsvärda träd har ofta ett värde för bland annat fridlysta arter. Extra hänsyn bör därför visas under häckningsperioden för fågel (mars-juni). Foton på de särskilt skyddsvärda träden finns i bilaga 3. Även två hasselbuskar (figur 6) pekades ut på grund av sitt värde av sin grovlek och även för hasselnötternas betydelse som föda för fåglar och små däggdjur på hösten.

Det södra diket bedöms vara ett värdeelement då vattenmiljöer är en bristvara i jordbrukslandskapet. Detta dike håller vatten i princip året om även vid torra år och har betydelse för organismer knutna till vatten samt som vattenreservoar dit djur kan komma för att dricka.

Generellt biotopskydd

Biotopskyddsbestämmelserna syftar till att långsiktigt bevara, utveckla och, vid behov, sköta naturmiljöer med särskilt värde för djur och växtlivet i ett rationaliserat landskap. Biotoperna som omfattas av skyddet utgör spridningskorridorer och tillflyktsorter för djur och växter som annars har svårt att hitta livsmiljöer i jordbrukslandskapet.

Småvatten i jordbrukslandskap definieras som vatten mindre än en hektar, öppna diken eller högst två meter breda naturliga vattendrag. Småvattnen ska ligga i eller gränsa till åkermark, kultur- eller naturbetesmark och ängar. Alla tre diken i området omfattas av det generella biotopskyddet (figur 3). Gällande det södra diket omfattas endast den del som löper i det öppna

landskapet av biotopskyddet och inte de delar som löper inom träddungarna och den bebyggda miljön.

Samlad bedömning

Naturvärden

Den samlade bedömningen är att de två lövträddungarna utgör de viktigaste områdena för biologisk mångfald inom inventeringsområdet. I ett intensivt brukat slättlandskap, som i aktuellt fall, får förekommande naturmiljöer ett påtagligt värde för biologisk mångfald trots att de är relativt små eftersom det inte finns många andra lämpliga livsmiljöer för förekommande arter. Dessutom ökar biotopvärdet i träddungarna på grund av det stora antalet skyddsvärda träd som förekommer här.

Rekommendationer

Följande rekommendationer bör beaktas vid planarbetet för att gynna områdets värden för biologisk mångfald samt minska påverkan på dem:

- Spara och frihugg de skyddsvärda träden. Frihuggning ökar solexponeringen och på så sätt gynnas exempelvis vedlevande insekter som är beroende av värme. En mindre del av buskskiktet som inte skuggar träden kan sparas som gömsle för exempelvis rapphönan.
- Den döda hästkastanjen (figur 8, träd nr 3 i bilaga 3) kan även med fördel sparas och frihuggas då död ved är viktig för den biologiska mångfalden. Om det finns en oro för att döda grenar ska falla från trädet kan dessa tas ned där grenarna sedan kan användas till en så kallad faunadepå, en samling av död ved, gärna i solbelyst läge, som utgör boplats och gömsle för ett flertal vedlevande insekter och smådjur.
- Om andra träd bedöms behövas tas ner på grund av att de kan utgöra en säkerhetsrisk kan dessa nyttjas på samma sätt som nämns i föregående punkt, som faunadepåer. Exempelvis den lutande björken (figur 8, träd nummer 29 i bilaga 3) i naturvärdesobjekt 2 (figur 5).
- Det södra diket kan med fördel restaureras och rensas på sly och igenväxningsvegetation i den del som rinner i det öppna landskapet för att gynna mångfalden. Träd kan med fördel planteras på sydsidan för att beskugga vattnet och på så sätt minska solinstrålningen och därmed igenväxningsrisken.
- Det norra diket är igenväxt och vid besöket torrt och fyller i dagsläget ingen större ekologisk funktion. Detta skulle kunna kulverteras alternativt läggas igen utan att påverka mångfalden negativt. Dock krävs i så fall dispens från det generella biotopskyddet.

Figur 8. Till vänster syns den döda hästkastanjen i naturvärdesobjekt 1 (figur 5) som hade fungerat bra som en högstubbe. Den lutande björken (naturvärdesobjekt 2, figur 5) till höger kan tas ner vid behov men gärna att veden läggs ut som en faunadepå, lämpligen i ett solbelyst läge.

Behov av ytterligare inventeringar

Ekolls inventering i kombination med tidigare utförd trädinventering bedöms spegla områdets naturvärden väl.

Objektbeskrivningar

Nedan följer detaljerade objektbeskrivningar av alla de två naturvärdesklassade områdena och motivering till objektens klassningar.

Naturvärdesobjekt 1

Naturvärdesklass:	3	Naturtyp:	Skog och träd
Biotopvärde:	Visst	Biotop:	Lövträdsdunge
Artvärde:	Visst	Natura 2000-naturtyp:	Nej
Areal:	0,34 ha	Preliminär bedömning:	Nej

Områdesbeskrivning

Består av en lövträdsdunge med ett flertal gamla och skyddsvärda träd av bland annat ask och lönn. Området ligger i ett annars öppet landskap dominerat av jordbruksmark och bebyggelse.

Motivering till naturvärdesklassning

Träddungen bidrar med variation i det annars öppna jordbrukslandskapet och fungerar som spridningskorridor och livsmiljö för fåglar, insekter, smågnagare och vilt som annars kan ha svårt att hitta livsmiljöer i jordbrukslandskapet. Nu för tiden är det ovanligt att hitta friska storgrova askar, vilket är en stor anledning till naturvärdesklassningen. De grova träden ger häckningsmöjligheter för ett flertal fåglar. De skyddsvärda träden skapar även förutsättningar för vedlevande insekter. Fladdermöss kan nyttja objektets brynsmiljöer för födosök.

Naturvårdsarter

Ask
Blanksvart trämyra
Kyrkogårdslav
Rapphöna

Naturvärdesobjekt 2

Naturvärdesklass:	3	Naturtyp:	Skog och träd
Biotopvärde:	Visst	Biotop:	Lövträdsdunge
Artvärde:	Visst	Natura 2000-naturtyp:	Nej
Areal:	0,25 ha	Preliminär bedömning:	Nej

Områdesbeskrivning

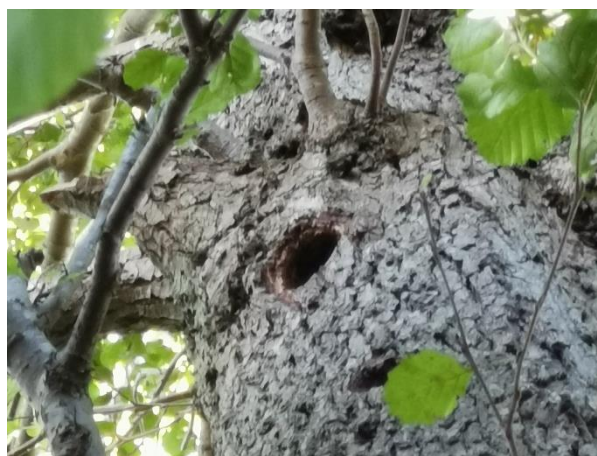
Består av en lövträdsdunge med ett flertal gamla och skyddsvärda träd av bland annat ask och lönn. Området ligger i ett annars öppet landskap dominerat av jordbruksmark och bebyggelse.

Motivering till naturvärdesklassning

Träddungen bidrar med variation i det annars öppna jordbrukslandskapet och fungerar som spridningskorridor och livsmiljö för fåglar, insekter, smågnagare och vilt som annars kan ha svårt att hitta livsmiljöer i jordbrukslandskapet. Ett flertal av träden hade håligheter vilket är värdefullt eftersom de utgör boplats för en mängd olika insekter och fåglar. Det observerades också en savande björk vilken har betydelse som födokälla för exempelvis insekter. På marken fanns en del död ved vilket skapar förutsättningar för vedlevande insekter tillsammans med de skyddsvärda träden. Fladdermöss kan nyttja objektets brynmiljöer för födosök.

Naturvårdsarter

Ask
Skogsalm
Blanksvart trämyra

Referenser

Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala

Naturvårdsverket. 2012. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Mål och åtgärder 2012-2016, rapport 6496.

Naturvårdsverket. 2009. Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Version 1:0 : 2009-04-06.

SIS Swedish Standards Institute. 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Svensk standard SS 199000:2014

SIS Swedish Standards Institute. 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014

SLU Artdatabanken. Dyntaxa - svensk taxonomisk databas. www.dyntaxa.se.

Bilaga 1- Förtydligande av metodik

Naturvärdesklassning

Naturvärdesinventeringen har genomförts enligt svensk standard SS 199000:2014 där ett områdes naturvärde bedöms utifrån fyra naturvärdesklasser (tabell 1). Hela ytan inom varje naturvärdesklassat område bedöms, enligt standarden, ha likvärdig betydelse för biologisk mångfald och utgörs av en dominerande naturtyp. De klassade områdena benämns som ”naturvärdesobjekt”.

Tabell 1. Naturvärdesklassernas innebörd samt exempel på vad klassningarna kan motsvara. Naturvärdesklass 1, 2 och 3 avgränsas alltid i en NVI medan naturvärdesklass 4 kan väljas som ett tillägg.

Naturvärdesklass	Förtydligande	Exempel
1. <i>Högsta</i>	Området är av särskilt hög betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller internationell nivå. Dessa områden är mycket skyddsvärda och har ofta redan någon form av skydd på grund av sin artrikedom, sällsynthet eller påtaglig avsaknad av negativ mänsklig verksamhet.	Fullgoda och/eller prioriterade Natura 2000-naturtyper, ostörda nyckelbiotoper eller nationellt sällsynta/betydelsefulla naturtyper.
2. <i>Högt</i>	Området är av särskilt hög betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Dessa områden är ofta skyddsvärda för att bibehålla viktiga naturvärden.	Delvis fullgoda Natura 2000-naturtyper, regionalt sällsynta/betydelsefulla naturtyper och nyckelbiotoper med lägre kontinuitet.
3. <i>Påtagligt</i>	Området kan ha särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå, men oftast på regional nivå. Den totala arealen av områden med naturvärdesklass 3 i ett landskap är av särskild betydelse för att upprätthålla eller förbättra ekologiska kvaliteter och funktioner i landskapet.	Anlagda våtmarker, restaurerbara ängs- och betesmarker, skog som har potential att bli gammal eller äldre trädgårdsmiljöer med gamla träd.
4. <i>Visst</i>	Området kan ha viss betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på framför allt regional och lokal nivå. Den totala arealen av områden med naturvärdesklass 4 i ett landskap är av betydelse för att utöka grundläggande ekologiska funktioner och spridningsvägar i landskapet. Negativ påverkan från mänskliga aktiviteter är ofta påtaglig i dessa områden men områdena kan ändå ha viss betydelse för biologisk mångfald.	Områden som omfattas av generellt biotopskydd, blom- och insektsrika ruderalmarker, flerskiktad skog med stort ädellövinslag men som saknar värdeelement såsom död ved eller liknande.

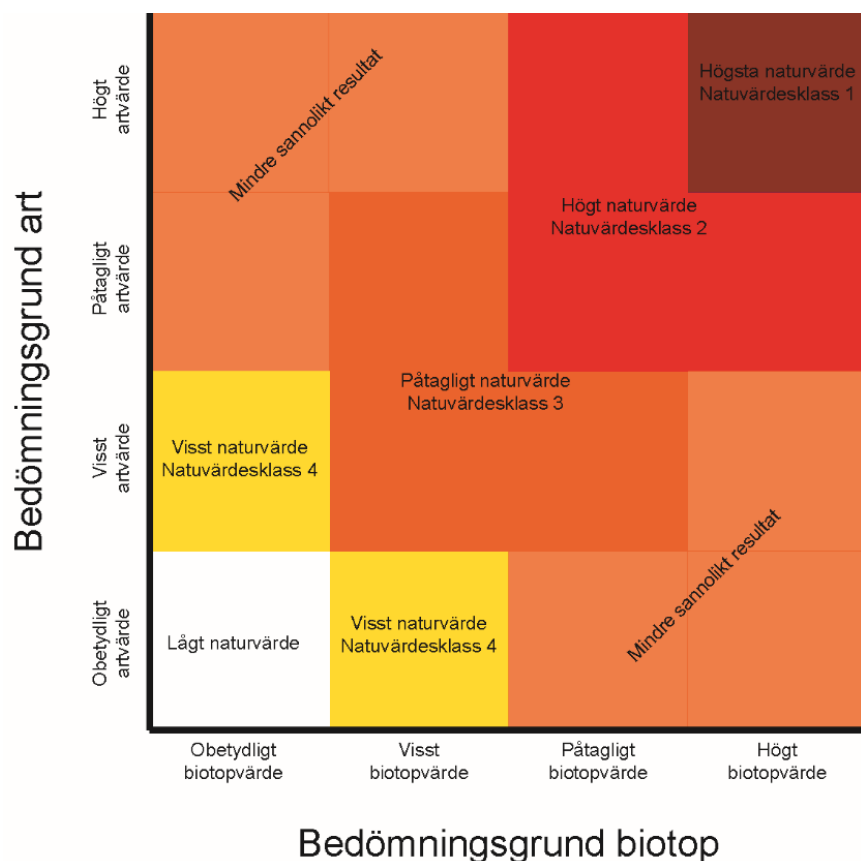
Enligt standarden kan även landskapsobjekt avgränsas. Detta görs när landskapet i sin helhet har en uppenbart större betydelse för biologisk mångfald än de enskilda naturvärdesobjekten var för sig. Ett landskapsobjekt kan innehålla flera olika naturtyper och behöver inte naturvärdesklassas. Exempel på landskapsobjekt kan vara ett större sammanhängande kustområde med olika typer av strandängar eller en vidsträckt ås med olika typer av skogsmiljöer.

Områden som inte naturvärdesklassas räknas som områden med lågt naturvärde. Med lågt naturvärde avses ringa eller ingen betydelse för biologisk mångfald. Områden med lågt

naturvärde kan ha ett värde för exempelvis fåglar, vilt och mer lättspredda arter och kan fungera som tillfälliga uppehållsplatser och för födosök. Områdena utgör dock oftast inte de viktigaste livsmiljöerna för exempelvis reproduktion och övervintring (undantag finns för exempelvis vissa arter av jordbruksfåglar knutna till åkerlandskap såsom raphöna, kornknarr och vaktel). Exempel på miljöer med lågt naturvärde kan vara konventionellt odlad jordbruksmark, kalhyggen, påfallande ung skogsproduktion med påtaglig bruten biologisk kontinuitet, beteshagar med hög näringspåverkan där näringspåverkade gräsarter dominerar och golfbanornas gödslade och klippta greener och ruff.

Bedömningsgrunder för naturvärdesklassning

Ett områdes naturvärdesklass bedöms, enligt standarden, utifrån bedömningsgrunderna ”artvärde” och ”biotopvärde” (figur 2). Bedömningen baseras dels på en fältinventering av funna arter och biotoper, dels på tidigare inventeringar och rapporter om sådana finns att tillgå, exempelvis artobservationer på Artportalen, biotopbedömningar i Skogsstyrelsens eller äng- och betesmarksinventeringens databaser (TUVÅ) eller motsvarande trovärdiga källor, databaser och kartverktyg. Ordet ”obetydligt”, som används enligt standard i naturvärdesbedömningen (figur 2), är egentligen missvisande och kan i stället läsas som ”långt” då nästan all mark har någon betydelse för biologisk mångfald.

Figur 2. Matris för bedömning av naturvärde. Omarbetad efter SIS-TR 199001:2014. Ordet ”obetydligt”, som används enligt standard i naturvärdesbedömning, är egentligen något missvisande och kan läsas som ”långt” då nästan all mark har någon betydelse för biologisk mångfald.

Bedömningsgrund artvärde

Artvärdet bedöms utifrån följande kriterier (tabell 2):

- Totala antalet naturvårdsarter
- Antalet rödlistade arter (alla rödlistningskategorier)
- Antalet hotade arter (rödlistningskategorierna VU, EN och CR)
- Artrikedom

Tabell 2. Bedömningsmatris för artkriteriet. Den aspekt som ger högst utfall används. Det framgår inte i standarden varför bedömningsgrunderna i vissa fall saknar kriterier (tomma rutor).

Aspekt för bedömningsgrund art	Naturvårdsarter	Rödlistade arter	Hotade arter (VU, EN, CR)	Artrikedom
Obetydligt artvärde	Inga eller obetydliga förekomster av naturvårdsarter	Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter	-	Området är inte påtagligt artrikare än omgivande landskap eller andra områden med samma biotop i regionen eller i Sverige
Visst artvärde	Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en av dessa är god indikator för naturvärde eller har en livskraftig förekomst	Enstaka rödlistade arter förekommer	-	Området är artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden med samma biotop i regionen eller i Sverige
Påtagligt artvärde	Flera naturvårdsarter förekommer. Åtminstone några av dessa är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster	Enstaka rödlistade arter förekommer. Åtminstone en av dessa har en livskraftig förekomst.	-	Området är mycket artrikare än omgivande landskap eller andra områden med samma biotop i regionen eller i Sverige.
Högt artvärde	Ett stort antal naturvårdsarter förekommer. Flera av dessa är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga populationer.	Flera rödlistade arter förekommer. Åtminstone några rödlistade arter har livskraftiga populationer.	Enstaka hotade arter förekommer.	-

Naturvårdsarter (tabell 3) är ett samlingsnamn för arter som anses vara extra skyddsvärda. Naturvårdsarter kan indikera att ett område har höga naturvärden med goda förutsättningar för biologisk mångfald eller kan i sig själva vara av särskild betydelse för biologisk mångfald.

Tabell 3. Sammanställning av vilka arter som ingår i begreppet naturvårdsarter.

Naturvårdsart	Innebörd
<i>Skyddade arter</i>	Omfattar arter skyddade enligt artskyddsförordningen (fridlysta) och arter upptagna i någon av art- och habitatdirektivets samt fågeldirektivets bilagor (Natura 2000-arter).
<i>Rödlistade arter</i>	Omfattar arter upptagna i den senaste svenska rödlistan. Rödlistan listar arter som riskerar att dö ut på sikt.
<i>Signalarter</i>	Omfattar arter som med sin närvaro eller frekvens indikerar att ett område har höga naturvärden. Ofta handlar det om att dessa arter signalerar lång kontinuitet och därmed artrikedom i ett område. Finns både för skogsmiljöer och betesmarker/öppna marker.
<i>Nyckelarter</i>	Omfattar arter som har en särskilt viktig ekologisk funktion för andra arters överlevnad, direkt eller indirekt.
<i>Typiska arter</i>	Omfattar arter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos aktuell N2000-naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv. Arten måste förekomma i sin typiska N2000-naturtyp för att få räknas som naturvårdsart.
<i>Ansvarsarter</i>	Omfattar arter som har en stor andel av sin population i Sverige eller inom ett begränsat område exempelvis en kommun. En kommun kan anses ha ett ansvar att förvalta artens livsmiljöer så att arten förblir livskraftig inom sitt begränsade utbredningsområde.

Vid vår bedömning av naturvårdsarter har vi inte inkluderat rödlistade arter som är planterade eller förvildade (exempelvis naverlönn vars naturliga bestånd endast förekommer på en lokal utanför Svedala) utan de är i förekommande fall inhemska och naturligt förekommande. Planterade och förvildade bestånd/populationer betraktas således inte som naturvårdsarter. Sly av de mycket hotade trädarterna skogsalm och ask betraktas inte heller som rödlistade eftersom det endast är äldre träd av dessa arter som är hotade och sällsynt förekommande. Skogsalm och ask föryngrar sig på de flesta marker men kräver sedan kalk- och näringsrik mulljord för en god tillväxt. Dessutom angrips inte almsly och asksly av almsjuka respektive askskottsjuka.

Artrikedomen bedöms utifrån vilken artrikedom som kan förväntas i en viss biotop eftersom vissa biotoper är naturligt artfattiga, exempelvis vita sanddynor, medan andra är med naturligt artrika, exempelvis rikkärr. Artrikedomen i ett område ställs även i relation till artrikedomen i omgivande landskap eller andra platser med samma typ av biotop.

Vid tillfället som en naturvärdesinventering utförs påträffas inte alltid naturvårdsarter i områden där det egentligen kan förväntas förekomma naturvårdsintressanta arter. Detta beror ofta på prioriteringar, att inventering krävs vid olika tidpunkter både på året och dygnet eller att riktade artinventeringar ofta behöver göras som ett tillägg för att hitta naturvårdsarter av en viss artgrupp. Därför gör Ekoll alltid en bedömning av vilka eller i vilken utsträckning naturvårdsarter kan förväntas förekomma i en naturmiljö baserat på vilka biotopkvaliteter som förekommer och om det behövs ytterligare riktade artinventeringar av någon särskild art eller artgrupp.

Bedömningsgrund biotopvärde

Biotopvärdet bedöms utifrån följande kriterier (tabell 4):

- Biotopkvaliteter
- Sällsynthet och hotbild

Tabell 4. Bedömningsmatris för biotopkriteriet. Den aspekt som ger högst utfall används. Det framgår inte i standarden varför bedömningsgrunderna i vissa fall saknar kriterier (tomma rutor).

Aspekt för bedömningsgrund biotop	Biotopkvalitet	Sällsynthet och hot
<i>Obetydligt biotopvärde</i>	Biotopkvaliteter saknas eller är av negativ betydelse för biologisk mångfald.	-
<i>Viss biotopvärde</i>	Enstaka biotopkvaliteter förekommer men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas förekomma saknas.	Förekomst av biotop som är sällsynt på regional nivå.
<i>Påtagligt biotopvärde</i>	Flera biotopkvaliteter förekommer men enstaka av de biotopkvaliteter som kan förväntas förekomma saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning.	Förekomst av biotop som är nationellt eller internationellt sällsynt. Förekomst av N2000-naturtyp.
<i>Högt biotopvärde</i>	Förväntade biotopkvaliteter förekommer i stor omfattning och har god kvalitet. Biotopkvaliteterna bedöms inte kunna bli avsevärt bättre i regionen.	Förekomst av biotop eller N2000-naturtyp som är hotad i ett nationellt eller internationellt perspektiv.

Biotopkvaliteter avser de faktorer som bygger upp och karaktäriserar en viss biotop. Exempel på viktiga kvaliteter hos en biotop för att den ska ha betydelse för biologisk mångfald (naturvärde) presenteras i tabell 5. Vid bedömningen av biotopens *sällsynthet och hotbild* görs detta ur ett regionalt, nationellt och globalt perspektiv. Ju mer sällsynt eller hotad biotop desto högre naturvärde.

Tabell 5. Sammanställning av exempel på biotopkvaliteter som kan förekomma i en naturmiljö.

Biotopkvaliteter	Innebörd
<i>Naturlighet</i>	Frånvaro av negativ mänsklig verksamhet som leder till utarmning av biologisk mångfald, exempelvis dränering, skogsavverkning, gödsling, föroreningar, nedskräpning, vattenreglering eller trålning.
<i>Störningsregimer</i>	Processer som formar livsmiljöer som exempelvis vattenströmmar, översvämningar, brand, ras men även människoskapade processer såsom slätter och bete.
<i>Strukturer</i>	Exempelvis olikådrighet, flerskiktning (fält-, busk- och trädskikt), vågexponering, lä från vind.
<i>Element</i>	Exempelvis död ved, stenblock, gamla träd, forsar, rev och blottad sand.
<i>Kontinuitet</i>	Strukturer och processer som funnits under lång tid.
<i>Naturgivna förutsättningar</i>	Abiotiska (icke biologiska) faktorer som bygger upp livsmiljöer och lokalklimat. Exempelvis hydrologi, topografi, jordarter, syrgashalt, salthalt, pH och solexponering.
<i>Områdets läge, storlek och form</i>	Exempelvis småskalighet och variation i odlingslandskapet eller större sammanhängande naturområden. Ibland kan gränsen mellan olika naturtyper, exempelvis skogsbryn, vara av störst betydelse för biologisk mångfald i ett område.
<i>Förekomst av nyckelarter</i>	Nyckelarter bygger upp livsmiljöer för många andra arter exempelvis blommande växter som ger födoresurser åt insektslivet eller tångskogar som skapar uppväxtmiljöer för fiskyngel.

Avgränsningar

Det bör framhållas att en NVI enligt standarden endast omfattar bedömning av nuvarande naturvärden. En NVI innefattar således inte någon bedömning av ett områdes betydelse för friluftslivet, geologiska värden eller kulturmiljövärden men kulturhistoriska spår kan inkluderas om de har betydelse för biologisk mångfald (till exempel gårdsgårdar). En NVI omfattar enligt standarden inte heller någon konsekvensbedömning av planerad exploatering, bedömning av framtida naturvärde eller ekosystemtjänster. Däremot är resultaten från en NVI ett viktigt underlag för planering, miljökonsekvensbeskrivningar, detaljplaner/översiktsplaner och liknande för att i dessa handlingar kunna bedöma konsekvenser av exploatering, hur negativ påverkan på mångfalden kan undvikas i möjligaste mån eller hur naturvärden kan förstärkas genom skötselåtgärder.

Tillägg

En NVI kan enligt svensk standard kompletteras med olika tillägg enligt nedan.

Tillägget naturvärdesklass 4

Innebär att naturvärdesobjekt med visst naturvärde avgränsas på samma sätt som naturvärdesobjekt med påtagligt, högt eller högsta naturvärde.

Tillägget fördjupad artinventering

Riktat sig mot specifika arter eller artgrupper som i vissa fall kräver riktade inventeringar för att kunna bedöma utbredning inom inventeringsområdet, exempelvis fridlysta eller starkt hotade arter som kan kräva extra hänsyn eller dispens.

Tillägget generellt biotopskydd

Innebär att områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap 11 § Miljöbalken (MB) och 5 § Förordning om områdesskydd (FOM, 1998:1252) identifieras och kartläggs. Det finns sju olika biotoper som omfattas av detta skydd: alléer, källa med omgivande våtmark i jordbruksmark, odlingsröse i jordbruksmark, pilevallar, småvatten och våtmarker i jordbruksmark, stenmurar i jordbruksmark och åkerholmar.

Tillägget värdeelement

Innebär att strukturer med särskild betydelse för områdets biologiska mångfald eftersöks och kartläggs. Olika biotop typer kan ha olika värdeelement som exempelvis kan bestå av samlingar av sten, vattenmiljöer, död ved, skyddsvärda träd, sandblottor, strandbrinkar, klippor och hållkar. Värdeelement redovisas även om de ligger utanför avgränsade naturvärdesobjekt.

Skyddsvärda träd är träd som har ett särskilt värde för biologisk mångfald. Egenskaper som gör ett träd skyddsvärt är hög ålder, grovlek (olika minimidiameter i brösthöjd för olika trädslag men 80 cm är ett generellt riktvärde), förekomst av mulm, håligheter, savflöden, död ved och naturvårdsarter samt döda stående eller liggande träd med en diameter på minst 30 cm i basen. Organismer som kan vara knuta till skyddsvärda träd och som använder dessa som livsmiljö är vedlevande insekter, kryptogamer (mossor, lavar och svampar), fladdermöss som kan ha daggömmen och yngelkolonier i hålträd samt födosökande hackspettar och hålhäckande fåglar.

Naturvårdsverket har även en definition för så kallade *särskilt skyddsvärda träd* som har mycket stor betydelse för mångfalden eftersom dessa typer av träd ofta är ovanligt förekommande. Både levande och döda träd ingår i definitionen ”särskilt skyddsvärda träd” och definieras som:

- *Jätteträd* - träd grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- *Mycket gamla träd* - gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.

- *Grova hålträd* - träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam

Metoden för inventering av skyddsvärda träd baseras på Naturvårdsverkets manual för inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet samt Skogsstyrelsens handbok för nyckelbiotopsinventering som innehåller riktlinjer för hur skyddsvärda träd identifieras. Tidigare rapporterade skyddsvärda träd på Trädportalen har inte kartlagts igen men det har kontrollerats att träden fortfarande står kvar inom fältstudieområdet.

Tillägget kartering av Natura 2000-naturtyp

Innebär att påträffade naturtyper som omfattas av EU: Art- och habitatdirektiv bilaga 1 (Rådets direktiv 92/43/EEG) kartläggs och redovisas på en karta. En bedömning av respektive naturtyps status har gjorts.

Tillägget detaljerad redovisning av artförekomst

Innebär att påträffade naturvårdsarter i form av skyddade arter (fridlysta eller Natura 2000-arter) och rödlistade arter kartläggs med en geografisk noggrannhet på 1–5 meter och redovisas på en karta.

Detsamma kan även gälla för invasiva arter. De invasiva arter som eftersökts i inventeringen är de som finns upptagna i EU:s förteckning över invasiva arter i EU (förordning 2018:1939) samt arter som anses vara invasiva i Sverige enligt Naturvårdsverket (de mest problematiska) (tabell 6). Arterna som finns upptagna i EU:s förteckning omfattas av ett regelverk som innebär att arterna måste bekämpas där de påträffas. Ett sådant regelverk finns inte för arterna som Naturvårdsverket anser vara invasiva men arter såsom parkslide och vresros, exempel på två arter som anses invasiva enligt Naturvårdsverket, kan skapa nog så stora problem som arterna i EU:s förteckning och bör därför inte spridas och bör bekämpas om resurser finns.

Tabell 6. Växtarter som anses invasiva inom EU enligt EU:s förordning om invasiva arter (som förekommer i Sverige) och som anses invasiva inom Sverige enligt Naturvårdsverket.

EU:s förordning om invasiva arter (förordning 2018:1939)	Naturvårdsverkets lista över invasiva arter i Sverige (de mest problematiska)
Gudaträd, <i>Ailanthus altissima</i>	Blomsterlupin, <i>Lupinus polyphyllus</i>
Gul skunkkalla, <i>Lysichiton americanus</i>	Jätteslide, <i>Reynoutria sachalinensis</i>
Jättebalsamin, <i>Impatiens glandulifera</i>	Kanadensiskt gullris, <i>Solidago canadensis</i>
Jätteleka, <i>Heracleum mantegazzianum</i>	Parkslide, <i>Reynoutria japonica</i>
Sidenört, <i>Asclepias syriaca</i>	Sjögull, <i>Nymphoides peltata</i>
Smal vattenpest, <i>Elodea nuttallii</i>	Sydfyring/vattenkrassula, <i>Crassula helmsii</i>
Tromsöloka, <i>Heracleum persicum</i>	Vattenpest, <i>Elodea canadensis</i>
	Vresros, <i>Rosa rugosa</i>

Bilaga 2 – Naturvårdsarter

Tabell 1. Sammanställning av de naturvårdsarter som påträffats inom eller i nära anslutning till inventeringsområdet som bedöms nyttja inventeringsområdet som livsmiljö.

RL = upptagen i 2020 års rödlista.

F = fridlyst enligt Artskyddsförordningen.

EU = arten är upptagen i någon av Art- och habitatdirektivets eller Fågeldirektivets bilagor.

S = signalart enligt Skogsstyrelsen (Sks), TUVÅ (Tu) eller för insektsrika öppna marker (Ö)

50 % = fåglar som visar en nedåtgående trend mellan 1975 – 2005 med en minskning på minst 50 %.

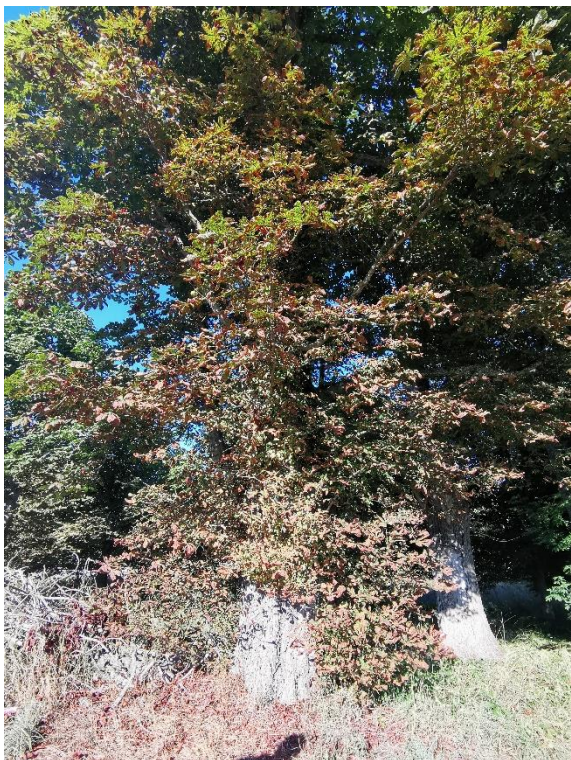
Svenskt namn	Vetenskapligt namn	RL	F	EU	S	50%	Information
Kärlväxter							
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN					Friska uppväxta askar är ovanligt förekommande pga. askskottsjukan
Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR					Friska uppväxta almar är ovanligt förekommande pga. almsjukan
Lavar							
Kyrkogårdslav	<i>Pleurosticta acetabulum</i>						Signalart för kontinuitet och i områden där denna lav hittas finns ofta andra hotade arter
Insekter							
Blanksvart trämyra	<i>Lasius fuliginosus</i>				Sks		Knuten till äldre hålträd där arten etablerar sina kolonier. Signalerar förekomst av skyddsvärda träd, kontinuitet och en rik mångfald av främst insekter.
Fåglar							
Rapphöna	<i>Perdix perdix</i>	NT	4 §				Knuten till det öppna jordbrukslandskapet. Boet utgörs av en fördjupning i marken.
Grod-och kräldjur							
Vanlig groda	<i>Rana temporaria</i>		5, 6§	V			Knuten till en varierad miljö med både fuktiga insektsrika marker för födosök, småvatten för sin reproduktion och övervintringsmöjligheter såsom större stenblock, markhåligheter eller död ved.

Bilaga 3 – Skyddsvärda träd

I denna bilaga presenteras koordinater (tabell 1) och ID-foton på utpekade skyddsvärda träd. Varje träds ID-nummer som anges i tabell 1 anges även under respektive träds ID-foto. ID-foton saknas för träd nummer 21 och 22.

Tabell 1. Trädens ID-nr samt koordinater (SWEREF99 TM)

Fotont	Träd	X	Y
1	Hästkastanj	396837	6179842
2(a)	Ask	396832	6179847
2(b)	Ask	396831	6179847
3	Död hästkastanj	396830	6179846
4	Ask	396820	6179870
5	Ask	396826	6179876
6	Lönn	396829	6179887
7	Ask	396824	6179896
8	Lönn	396824	6179897
9	Ask	396826	6179909
10	Lönn	396822	6179915
11	Lönn	396819	6179914
12	Ask	396813	6179916
13	Ask	396806	6179924
14	Ask	396803	6179925
15	Lönn	396816	6179924
16	Ask	396821	6179929
17	Hasselbuske	396819	6179928
18	Hasselbuske	396806	6179927
19	Ask	396813	6179930
20	Ask	396803	6179955
21	Ask	396816	6179927
22	Ask	396809	6179927
23	Klibbal	396914	6179887
24	Ask	396912	6179890
25	Lönn	396928	6179903
26	Skogsalm	396932	6179905
27	Skogsalm	396934	6179908
28	Björk	396947	6179918
29	Björk	396930	6179910
29	Skogsalm	396928	6179909
30	Björk	396932	6179908

Träd nr: 1

Träd nr: 2a och 2b (består av två askar)

Träd nr: 3

Träd nr: 4

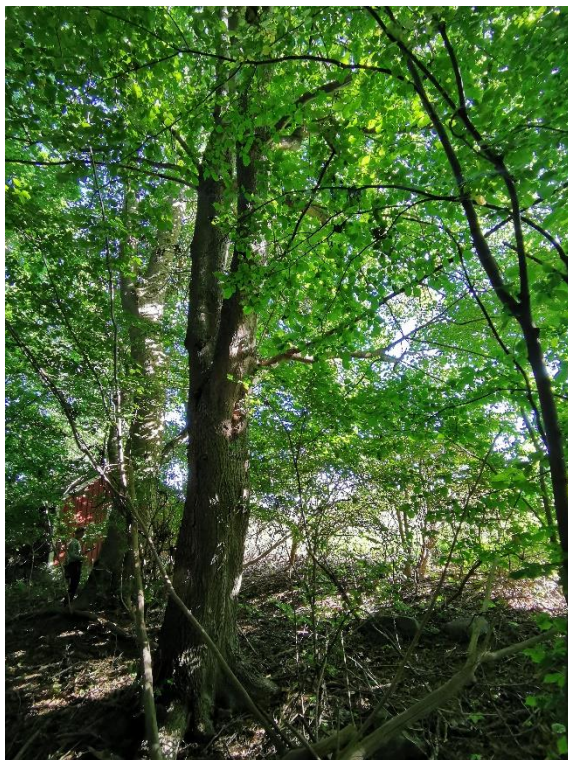
Träd nr: 5

Träd nr: 6

Träd nr: 7

Träd nr: 8

Träd nr: 9

Träd nr: 10

Träd nr: 11

Träd nr: 12

Träd nr: 13

Träd nr: 14

Träd nr: 15

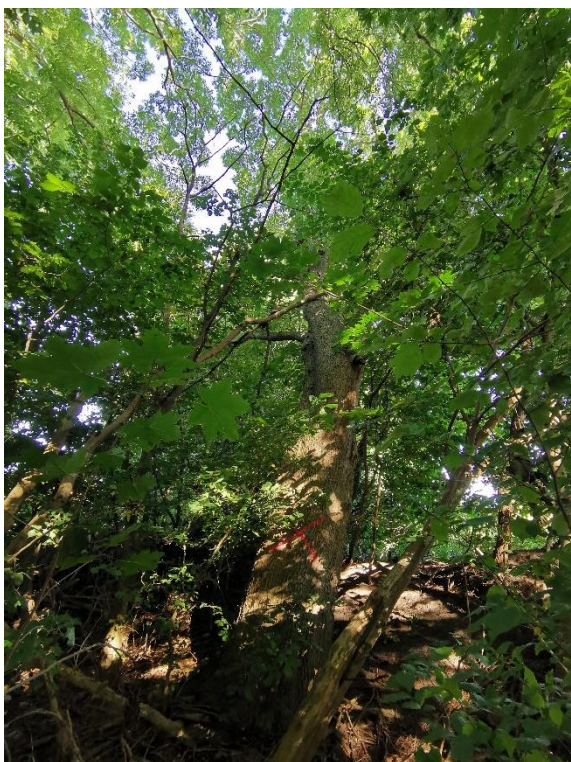
Träd nr: 16

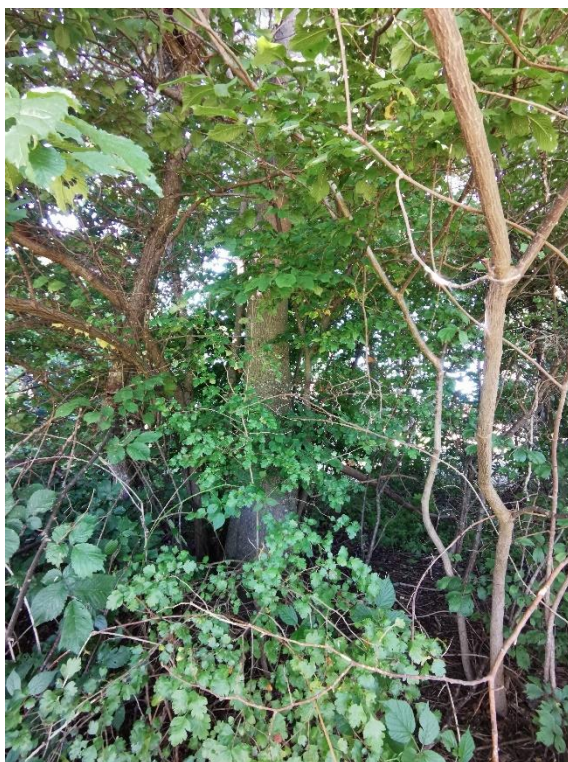
Träd nr: 17

Träd nr: 18

Träd nr: 19

Träd nr: 20 (trädstammen i mitten bakom lövverket)

Träd nr: 23

Träd nr: 24

Träd nr: 25

Träd nr: 26

Träd nr: 27

Träd nr: 28

Träd nr: 29

Träd nr: 30